

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbroj, oglašje itd. šalju se naputnicom ili poloncom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, u nesloga sve polcvrati». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka u podne.

Netakani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Pretpлата za poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za sejkake u godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke oim nedjelje i svake svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
„Države sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Obnova vinske klauzule.

Ovih dana čitali smo u bečkih i rimskih novinah, da pregovori za obnovu trgovačkog ugovora između Austro-Ugarske zapinju, jer da Austro-Ugarska nemože ostati gluha na bolne vapaje i prosvjede vinogradara iz Primorja, Dalmacije, Ugarske i Austrije, koje je nesretna vinska klauzula u prilog uvoza talijanskog vina u našu monarhiju upravo uništila.

Italija nasuprot da nastoji svimi silami, da se obnovi ugovor sa Austro-Ugarskom, jer da u protivnom slučaju nebi znala kako sa svojim vinom, pošto su njoj svuda vrata zatvorena. Ovihi dana, da je radi toga otputovao talijanski poslanik u Beču grof Nigra u Italiju, da primi od svoje vlade nove naputke, kako bi se pošto-poto našao način, da uzmogne i u buduće talijansko vino uz povoljne uvjete ulaziti u Austro-Ugarsku.

Obnova trgovačkoga govora sa Italijom uzliediti će tekar g. 1902, nu kako je razvidno iz zadnje vijesti, vode se već sada između naše italijanske vlade pregovori u tom poslu. Radi toga treba da svi vinogradari naše monarhije prate budno svaki korak naše vlade u tom pitanju, jer ako nas nekoi znakovi nevaraju, mogli bi doživjeti grozno razočaranje.

Na te černe misli doveo nas je jedan dopis iz Beča u službenom listu primorske vlade „L'Osservatore Triestino“ od dne 13. t. n. j. koj se bavi izključivo obnovom vinske klauzule u trgovačkom ugovoru sa Italijom, koj priobćujemo u glaynih crtah u prevodu našim čitateljem, a da budu na vrijeme obavješteni ob onom, što im je očekivati.

Docim se iz svih vinorodnih pokrajinah Austro-Ugarske dižu glasovi proti obnovi vinske klauzule u trgovačkom ugovoru sa Italijom, službeni pisac nastoji dokazati, da se to pitanje kod nas uzimlje odviše jednodušno, od vinogradara od više sebično, a od ostalih po stranačkih predstah; od najednih po koristih svoje pokrajine, od drugih po narodnosti njih protivstinah; od svih pak bez ikakvog poznavañja postojećih odnošaja, bez pravednog obzira na skupne interese trgovin

a austro-ugarske i na interese trošitelja.

Oni, koji su slabo o tom pitanju obavješteni — kaže pisac — moraju znati, da Italija doprinosi liepu svotu za trgovački proračun naše monarhije.

Izvoz austrijski u Italiju da je znatno veći nego li uvoz Italije u Austriju; u tom izvozu nalazi se lies, pivo, vinovica, petrolij, papir, ljepenka, mineralno ulje, kože, surovo i djelano željezo, strojevi, žito i vino u bačvah (prvih devet mjeseca ove godine 10.226 hektolitara). Sve to da dokazuje, kako nije nastojanje za uzdržanje dobrih odnošaja između objiju država, jednostrano.

Osim ovih obzira običnog interesa — kaže pisac — imade i drugih, s kojima valja računati — kad se nastoji pružiti inadalje polakšicu za uvoz talijanskih vina, a to su probitici trgovaca sa vinom i trošioća.

Austrijski trgovci sa vinom — kaže dalje službeni pisac — učinili su ponovno korake kod vlade za to, da se zadržati klauzulu u budućem ugovoru, izjaviv se odlučno protiv njezinih protivnikom.

U koliko tvrde ti trgovci, agitacija vinogradara — koja se vodi u pojedinih pokrajinah pod izlikom narodnostne borbe, da povuče i trošitelje na slazi, protivnu njihovim probitikom — poliče iz uzgok kruga vinogradara ugarskih. Ovi stvorise osnovu prošloga decembra odlučiv protegnuti agitaciju na čitavu monarhiju u toj nakani, da si osjeguraju dobru prodaju i lošeg vina u visoke cene bez ikakvog obzira na trošioća.

Naši trgovci sa vinom, tvrde nasuprot, pošto nedoljeće tuzemski proizvod za pokrće domaće potrebe, da se mora olakšati uvoz talijanskomu vinu, jer da je to nesamo korisno, nego i potrebno, da se tim popuni manjkajuća količoca i poboljša kakvoća lošeg domaćeg vina. Ali, kad bi se i proizvelo obilno domaćeg vina — kaže dalje — dobra talijanska vina biti će nam potrebta za mješanje s domaćim, koje će bolje prolaziti i uz veće cene u trgovini; i naša loša i prekišela vina štitići će, da se ljeti nepokvare. Takovog vina imademo mi obilno, a biti će ga i više sve to većim proizvodjanjem. Bude li nasuprot naš proizvod dobrog vina obilat, tada će to biti samo po sebi najvećom zapriečinom uvozu talijanskog vina, te neće trebati, da mu se prieti uvoz ostrinjimi čarinskimi mjerami. Ovo naravsko padanje uvoza pojavlja se u pravom razmjeru u godinah bogatih na vinu. Probitici vinarstva i monarhije s pučanstvom, koje treba do brog i jeftinog vina, biti će, dakle mnogo bolje sličeni, ako se i nadalje

uvažava talijansko vino, pošto imademo čvrsto jamstvo, da je ono nepatvoreno.

Pomanjkanje talijanskog vina na naših trgovih bilo bi od velike štete, jedno, što se nebi mogla trgovina austro-ugarska sa vinom okoristiti mješanjem, što povećava cenu domaćem proizvodu, drugo, što bi patovorenje, koje tjeraju nekoi malo posteni prometnici, premda imade na trgovih obilno dobra vina, još većna poskočilo na veliku štetu javnog zdravstva i trgovačkih probitaka monarhije, jer bi tim posve propao dobar glas vinskome proizvodu Austro-Ugarske.

Konačno kaže službeni pisac:

Ovi razlozi, u savezu sa onimi međunarodne trgovine Austro-Ugarske, morali bi dostajati, a da se pitanje o klauzuli razpravi obširnijim znanjem, utemeljenim na zdravih načelih političkog gospodarstva i na vedroj nepristranosti, napram svakoj pokrajini monarhije, kano i napram većemu broju zanimanića.

Tako službeni dopisnik, komu je dosta očita svrha, da pripravi vinorodne pokrajine Austro-Ugarske na obnovu postojećeg vinske klauzule u trgovačkom ugovoru sa Italijom.

Našim čitateljem mora biti poznato, da su naši zastupnici koli na zemaljskom saboru, toli u carevinskom vieću žestoko pobijali onu zlosretnu klauzulu. Oni će to bez dvojbe i u buduće činiti bez obzira na gorne slavonspeve službenog pisca. Učinili će upose oni naši zastupnici, koji budu izabrani u predstojećih izborih za carevinsko vieće.

Mi savjetujemo dapače svim izbornikom Istre — bez razlike stranaka, da zahtjevaju odlučno prije izbora od svakoga kandidata, da se svečano obveže, da će govoriti i raditi proti obnovi nesretne vinske klauzule u budućem trgovačkom ugovoru sa Italijom.

Delija Krstić!

U predzadnjem broju pisali smo pod tim naslovom članak o čovjeku, koj se moguće čini, da se naš puk osramoti takodjer pri nastajućih izborih, kako ga se je godine 1897 jedan dio, zaveden i prevaren, osramotio tim, što su vikali živila naša domaćina, a kad su došli na izbore, dali su glas Talijanu dru. Bartoli, na mjesto svomu domorodcu i skoro svakomu od njih, a čice poznatomu dru. Laguiju.

Naši čitatelji vidili su i to, kakovu svjedočbu ponašanja je oblast dala Krstiću. Kad je onako, slabu svjedočbu podpisao jedan Fabiani, koj za stalno nije bio Krstiću neprijatelj, onda se mora suditi, da je u njoj sva istina rečena. Dakle: negaj čovjek, naprasila čud, više put osuđen za uvrede posteljia, kadar, po mnenju oblasti, učiniti zla djela od želje za dobitkom

i napokon da žive rastavljen od svoje zakonite žene!

Mora biti barem njemu ravan onaj, koj se s njim družu, a još gori od njega onaj, koj upotrebljuje njegovu promjenjivu čud za škodu hrvatskoga naroda u Istri.

Danas ćemo reći ne Delija Krstić, nego plaćenik Krstić. Jest, on je plaćen zato, da širi mržnju među jednokrnom braćom, da radi za talijansku stranku proti našem hrvatskomu narodu u Istri. Takovih je bilo vazda na svijetu, nu hvala Bogu bilo jih je malo i ostali su u spomenu narodom samo kao primjeri izdajstvu.

Krstić zna dobro, da je Hrvatska banovina pod našega kralja svjedeno kako i Istra. Krstić zna predobro, da su Spinčić i Laginja i drugi naši pokazali do sada toliko ljubavi za svoj narod, da Istre nebi dali ni bratu ako joj neima biti bolje, nego li je. Krstić zna, da svi naši pravci toga nemogu učiniti bez naroda i bez njegova Veličanstva i kad bi se dogodilo, da Istra dodje pod Hrvatsku, nebi došla pod zapovjed Hrvata nego bi došla pod zapovjed Madjara, koji svud Hrvatskom vladaju. Tako je barem danas. Savrini tim Krstić vara i slepi narod strasće ga sa Hrvatskom, samo da ga smuti i smućenoga baci u nezastine žvalje talijanske stranke, koja za izbore — kako svi jezini listovi pišu — neima drugoga programa, nego taj: da se mora svijetu ovaj put pokazati, da je Istra talijanska pokrajina.

A za pokazati to, treba da i po Kastavščini narod glasuje za Talijana, kako su zalibože već godine 1897 neki glasovali.

Što biste rekli na ovo: Pošten čovjek ide svojim putem kada svi gredu, koji imaju doći u neko mjesto. Putem se namjeri na nekoga koj mu stane lastivo i milo govoriti: Kume moj dragi, ne moje poti tuda, jer vas ovamo napred čekaju razbojnici, nego hote ovuda kuda ću vas ja peljati.

Sirota čovjek povjeruje i daje se peljati drugim putem, kuda do sada nije hodio. Ali još na tom novom putu dogodi mu se nesreća, okruže ga i zasušnje razbojnici, pak će biti sretan, ako kada iznese živu glavu iz suzanjstva.

Nauke Krstičeve podobne su ovoj pravljici. Zato neka naš svet bude razborit i neka mu nevjeruje, jer put kojega on mrzi, jest prav i siguran, a put kojega on preporuča, je kriv i nesiguran i vodi u suzanstvo cijeli naš narod.

Krstić za to svoje nedjelje mora biti plaćen. Da, je i godine 1896—97 bio plaćen da piše i tiska tobože „Pravu“, a u istinu „Krivu Našu Slogu“. On je bio plaćen od porečke gospode, a među njimi od ljudi, koji su plaćeni našimi žuljevi i koji po svojoj službi nikad nebi smjeli poslušiti se takovimi načini, proti jednomu dielu naroda nad kojim vladaju.

Zemaljski poglavar u Poreču Campitelli sa drugimi svojimi, oni su plaćali

Krstića za njegovo bezbožno djelo, za ogovarjanje njihovih drugova, koji su u do- b'rih stvarih uvijek bili s njima, ali koji zle strane talijanske politike nisu nikada htjeli odobriti, jer bi se bili iznevjerili svomu hrvatskomu i slovenskomu puku ove naše tužne Istre.

Campitelli, koje je imenovan pogla- varom Istre da jednako gleda na napredak hrvatskoga i talijanskoga puka, on je s drugim plaćao Krstića za njegovu agitaciju, proti Spinčiću i Laginji i proti dru- gim i proti svemu što je pravo naše.

Krstić je od jeseni 1896 dok su svršili izbori od 1897 bio plaćan od Talijana u Poreču. On tobože uti i provjetljuje narod tim, da ga proti svojoj jednokratnoj braći buni kad počmu, dok teku i dok svrše izbori, a prije i poslje toga, gdje su njegove novine, gdje su njegove nauke, koja su njegova djela od obćenite koristi za narod? Neima jih, jer njegov je za- datak samo smutiti narod, da bira onakre fiduciare, koji onda glas daju za Talijana nikad vidjenoga ni čuvenoga.

Kroz 4 mjeseca izborne dobe u go- dini 1896, i 1897 Krstić je bio plaćan iz Poreča. Dohivao je više nego li Juda, jer Juda se je zadovoljio sa 30 srebernjaka jednanput za urjek, a Krstić je dobio, što mi znamo, barem po 100 forintih na mjesec.

Evo što mu je pisao naš „dobri“ Campitelli na dan 21. novembra 1896.

Parenzo 21 Novembre 1896.

Pregiatissimo Sig. Dottore! Quando Ella fu qui, io dichiarava che per la pubblicazione del giornale di cui intendeva imprendere la Redazione, io avrei eventualmente contribuito fino a fior. 20 almeno pel periodo da Lei richiesto per 4 mesi.

Poi s' accordarono meglio col dr. Cleve ed il dr. Amoroso i quali assunsero cumulativamente di fornirLe per l'epoca suddetta mensili fior. 100 non calcolando quelli che Le potrebbero essere forniti da Pola.

Dopo io non La vidi; epperò i due Signori, a completare la predetta cifra di fiorini 100 mi dissero che bastava darsi loro mensilmente fiorini dieci che pagai anche pel primo mese.

Non so, se quando Ella mi dicesse la Sua dei 9 corr. fosse ancora in possesso di fior. 100 speditoLe pel 1. mese dal dr. Cleve nei quali erano compresi, come dissi, 10 dei miei.

Dopo ciò, se fosse per occorrerLe l'intero importo, cui io mi dichiarava dis- posto di contribuire, e ne avesse fatto calcolo, io oltre i fior. 10 che verso e verserò al dr. Cleve, sono pronto a ri- metterLe mensilmente, dietro un gentile Suo avviso gli altri fior. 10.

Io non ricevevli, ma ho veduto il I. Num. del giornale.

Mi dicono che come il programma anche il giornale abbia una lingua troppo corretta ed alta, che non è compresa dal popolo.

Cerchi perciò di usare d'una lingua più popolare.

Giacché, solo se inteso dalla genera- lità, il nuovo giornale potrà conseguire l'intero suo scopo.

Stia sano, e buona fortuna!

D. mo dr. Campitelli m. p.

To bi hrvatski bilo ovako:

Velecijenjeni gospodine doktore! Kada ste bili ovdje, izjavio sam, da bili ja za novinu koju ste nakaniili uređi- vati, dopri našo do 20 forintih barem za vrijeme od četiri mjeseca koje ste Vi zah- tjevali.

Zatim smo se bolje sporazumili sa dr. Clevom i dr. Amorosom, koji su uzeli na se skupno, da će Vam davati 100 forintih mjesечно za goru rečenu dobu, nerazopu- juć ono što bi Vam se moglo dati iz Pule (Opaska slugara: ono doba je Martinovićih s tuđim novim razoplogo i Puli).

Poslje Vas već nisam vidio; ona dva

gospodina pak su mi rekli, da za skupljenih 100 forintih dosta je da ja dajem 10 forintih mjesечно, te sami jim takodjer dao za prvi mjesec.

Kada ste mi pisali dne 9. p. m., neznam jeste li već imali u rukama onih 100 forintih, što Vam jih je za prvi mje- sec poslao dr. Cleve, i u kojih je takodjer onih mojih 10 forintih.

Bude li Vam poslje toga trebala cijela svota, koju sam ja izjavio da ću doprin- sati, i ako ste na nju računali, ja sam pripravan povrh 10 for. koje dajem i da- vati ću dr. Clevi, poslijati Vam mjesечно i drugih for. 10, samo da mi dobrohotno javite.

Ja nisam primio prvog broja novine, ali sam ga vidio.

Govore mi, da kako program jako i novina pisana je previše čistim i visokim jezikom kako puk nerazumije.

Gledajte zato, da rabite više pučki jezik, jer samo ako svi budu razumili, novi će list posvemla polučiti svoju svrhu.

Budite zdravi i dobra sreća!

Odani Vam, dr. Campitelli.

Zdravlje i dobru sreću zeli višeput odlikovani i od naših Zulujeva zirući Campitelli stvorenju, koje se daje plaćati za uzdržavanje lista, kojim napada sve što je hrvatskomu i slovenskomu narodu sveto i milo; stvorenju koje smućuje narod, da izadju izabrani talijanski zastupnici sa programom, da je Istru talijanska pokrajina!

Prošteno je svima, svima, samo nije izdajci!

Izborni gibanje.

Izborni sastanak u Pomeru. U nedjelju dne 18. t. m. j. pozvao je dr. Zuccon naše vriedne Pomerce na izborni sastanak u kćmu Josipa Zuccona-Jelačića. Naroda se sakupilo vrlo mnogo i u bratskoj ljubavi slušalo govor svoga Medulinca, koji je putio ljud, kuda i s. s. kim moraju kod budućih izbora. Dr. Zuccon je očitao rad talijanske stranke i himbenost njezinih predstavnika u vrijeme izbora: sada nisu Talijani, sada ne zovu u Italiju, sada se Rizzi daje pratiti od Bodula, koji su sa svojim materama hrvatski govorili, sada su to braća, prijatelji i dobroćinitelji.

Naš puk nesmilje s Talijani, nesmilje s go- spodom iz grada: kmetška ruka, narod hrvatskoga i lii slovenskoga jezika neka drži skupa i črani svoju čast. Izdajca je bilo i bili će, ali stado se nesmilje razpasti radi ove koja bježi u škodu te se vuku u zube daje. Jada nije nitko nikad stovao, pa neće ni u Pomeru. Sva Iskra goti plamenom narodne ljubavi: Pomerci su bili i bili će vriedna braća ostalih Istrana našega jezika.

Dok su naši s narodom razgovarali iskreno i oduševljeno bili su u kćmi dele- gatovoj dr. Rizzi, dr. Stančić, dr. Bol- mareich, dr. Palisa, sve čista talijanska (?) krv u družitvu s prodanci preman- tur-skimi Matićem, Lolom, Mijom iz Vinkurana i Tonom iz Čola, a njih su se pridružili iz Pomeru Sulo, Tonela i Martin. Kad im je Rizzi njesto htio reći o svojoj ljubavi (?), dodje ti tamjo Ivan Butić i junakom besjedom razprši jastrebe iz grada.

Dva Pomerca imala su ovaj raz- govor:

A Ču čemo; donka, s Talijani ali ka- li dosada?

B Ja sam, brate, stare i volio bi umriti nogo sramotu činili sebi i svojini!

A A ki vrug je s tim našim Martinom, koji je do jučer bio najveći Hrvat?

B Tu se vrug umisa; jer ni moguće misliti; da bi čovik ličija pod noge oca, zenu, dću, kumstvo, prijateljstvo i krvni vez' rodbinstva, za ugoditi podestatu i svakiomu klatežu, ki marl' nas narod gore nego djavao tamjan.

A Ma ču nam gospoda daju za niš? B Lipe beside kad su izbori, a polta- paga šavo.*

Izborni sastanak u Banjo- la ma. U ime hrvatskoga izbornoga od- bora držio je S. Gjividi izborni sastanak u Banjolam, ubavom premanurkom mje- stanca kraj ljelega našega sinjega mora. U kćmi Jurline Kadeta, skupila se ljepla kita po izbor-junaku iz Banjola, Vinkurana, Vintijana i Valdebeka. Na predlog saziva- telja bje jednoglasno izabran predsjednikom sastanka vrli Jakob Jurline. Začobiv rieč sazivač sastanka oerta kratkim besjedama razmjerje stranaka u Istri, pomen i važnost izbora, veliku korist od narodnog pobjede, predoči zadnje naprezanje talijanske stranke, koja svimi silami hoće da očuva gospodstvo, koje joj izmće iz ruke, pod muklim luncu- tarijama hoće da prevari i nadvlada. Osvjelta im kandidata talijanske stranke dra. Bennati, predsjednika onoga talijan- skoga društva, koje kuje verige našemu na- rodnu, i predlaže da glasuju za čovjeka naše ruke dr. Matka Laginju, koji će raditi u Beću u duhu narodne stranke za duševno i ljelesno dobro uaroda, kako je radio i do sada.

Naš mladi pravnik g. Lovro Skalfjer, prekidan više puta burnim povladjivanjem, govorio je prisutnima bas iz srea. Pukin načinom, plastički je slikao razliku odgoja, čućenja i življenja izmedju puka i gospode. Osvrnuo se na zadnji govor notara Sta- nicha i načelnika Rizzi, koji hoće sa ostalom pravom i tobožnjom talijanskom gospodom da drže u suzahnstvu i za plu- gom naš narod zato, što su nekada u ovim krajevima vladali Rimljani i Mlečići. To je bilo i bitisalo, a sad vladaju austrijski zakoni, koji daju svim narodima jednako- pravnost, i nepoznajui nikakve prednosti talijanske, premda načelnik na oč dr. Stanicha, svoga prijatelja, od bodulске mješke rođenja, govori, da Talijani moraju vladat nad nami, jer su od sinje paste umjesani. A tek kad im je spomenuo tal- mičenje ustao je Jure Jurline i počeo sjeći tako jezikom, da bi sve talij- anske podprepnice pot od straha pobio. U Premanturšini su reče trojica, za koje su izbori žetva, ali pošten narod neće s njima.

Starina Mlečić Rosanda kritizirao je obč upravu, a osobitim oduševljenjem oduje je obćenito govorio nas Mliho Me- zuličić iz Valdebeka, putić i bodrić pri- sutne, da ostanu sa drugom braćom složni u narodnoj vjeri, što svi tvrdo obećase da hoće. Mlad Mate Jurline i Jakobjev zahvali se prisutnima na dolazku, i tim se sastanak svrši, nu ne svrši se prijateljski razgovor i veselje, nego se produži još u gostoljubivim našim kućam Banjole i Vin- kurana. A ni pri tom se nije narodna stvar zaboravila, nego se je skupilo u kćmi Mate Jurline za podržnicu sv. Cirila i Metoda iznos K 330.

Sastanak u Sanvčetih. U nedjelju u jutro poslje sv. mise držio je u gradici Sanvčetih izborni sastanak g. Ivan Peršić, posjednik i prvi občinski savjetnik. I naši i građani talijanskoga jezika, pomljivo su ga rado poslušali te mu obćenito povla- dživali. Nije obećavao novca na bisage kao drugi, već, odkrio narodu rad i nastojanje naših zastupnika. Rekao im je, da se samo njima ima zahvaliti, da je nesnosna desetina, koja je morila narod, oproštena i prekrštena. Naši su zastupnici počeli zidat za narod pučke kole po Istri; kad neće junta, kako bijoj dužnost bila, istim imamo zahvaliti; da je cesar dao gimnazij u Pazinu za naš narod a naštroške ciele Austrije: Naša stranka čini posujilnice i liji kase po celej Istri; da se pošteni posjed- nik u nevolji može pomoći: mi njez inle- rese; što je dalo smrtni udarac niznjemj odoštstvu. Prije po sudih i tribunalih, nisi se mogao pomoći u svom jeziku; nisi mogao naš sudca; koji bi te razumio, da

si ga liepo sa svecim tražio, a sad od istarskih sudovih mozes dobiti pravicu u svom jeziku, a na rovinskog tribunala kao da si u svojoj kući, nije ti se bojat, da ces radi neznanja talijanskoga jezika pravicu izgubiti. I to su nam priskrbili naši zastupnici!

A Talijani? Eoo vam priko gimnazije u Pazinu, koju cijela provincija, i kmetaki žulji valja da plaćaju. Eto vam školek lake, 3 fiorinta od glave srakoga djeteta. Pa gospoda taku pobiru, ali neće našem narodu da škole zidaju, nego je 17 listuca naše djece bez škole. S tim hoće da nas drže u vjetnom neznanju i siromasstvu, da nikad ne progleđamo. Spomenu onda još mjestne odnošaje; otetu im bosku i drugo, te ih pozove, da dojdutih izbora drže sv hrvatski izbornici skupa za narodnu stranku. Zaključiv pogovor uz obće odobravanje.

Jucer su bili u Sanvčetih u svrhu izbora puljska gospoda Rizzi, Bolmareich i Fonda sa Julijom Franižinom iz Vodjanja. Na lici mjesta su se mogli uvjeriti, da im je i naš gradić počeo okretati ledja. Na povratku kroz Smoljanec svratili su se u kuću našega dženoga Martina Perkovića, i pokušali ga nagovarati na svoju stranu. Nu Martinu nije bila dlaka na jeziku, pa su gospoda čila kako naši prosvjednici i pametni muži misle.

Izborni sastanci dne 18. no- vembra u Porešini. Prekjučer, ne- djelju, obdržavali su se na Porešini tri sastanka. U Sv. Ivan od Sterne, u Kaste- liru i u Zbandaju. U Sv. Ivanu od Sterne sastali su se ljudi, poslie sv. mise u kući tamošnjega čestitoga rodo- ljubca. Govorio njim je dr. Dinko Trinajstić. U Zbandaju bio je sastanak na otvorenom po podne oko 3 ure pred ku- ćom vriednoga Milanovića. Sastanak u predsjedao, velevediui Ivan Radolović, i govorili zastupnici dr. Dinko, Trinajstić i Vjekoslav Spinčić. Svuda se je narod- nomo sastalo, a bilo bi ga još više, da s jih je dohom razlazilo. Svuda je naro- pomno slušao govorinike i odobravao njim. Svuda se je izitalo klopke nepravice. Ču- našem narodu talijanska vladajuća stranka od-Kampitela, Amoroza, Cleve, itd. dalje i kako, naše ljude, vara i podkupljuje u vrijeme izbora i plaća one, koji narod za vjadaju i varaju. Navadjali su činjenice: govorili su narodu od srea, a narod njih se je najsrdnjače, zahvaljivao na trudu poukal, te obećao da će čvrsto ostati ko naše vjere, krvi i jezika, tjeraji od seb izdajice i zgovornike, doći punohojku k izhorom fiducijara, izabrati takove, ko- će glasovali za predloženo hrvatsko-slo- vinske stranke, u V. kuriju za dr. Laginju u IV. koga bude naša stranka predložila.

Iz Kastelira, nam pišu. Ovdje bio obdržavan u nedjelju dne 18. t. m. izborni sastanak. Akoprem se je to u pu- tarcu sazvalo; ipak je ljudstvo došlo mnogo. Sastanak je bio obdržavan poslje poda- prije blagoslova a školskoj dvojani. Dva- rana je bila puna. Došao je iz Trsta prof. Matko Mandić, g. Sime Delfar, načelnik tinjanski i g. Ivetičić opć. savjetnik iz Tinjana; Najprije je veleč. Ante L. govio predstavio puku govorinike, ko- bijahu burno pozdravljeni sa živio. Na- čeln. Mandić predoči predsjednikom sastanku veleč. g. Antu Legovića, ovdješnjeg, posjednika i savćenika u miru. Prvi govorio g. prof. Matko Mandić.

U poduljem govoru predoči je pu- ku, očrtao, što je to, parlament, što su zastupnici, što im je zadaća i dužne. Kako treba da si narod izabere dobi zastupničke; ako hoće da ovi u dobu njega dobro govore. Razumatio je, je, to, četvrti i peti, kurije, kolike važnosti ove dvije kurije za nas, da po pravu moraju biti u Beću, naša 30000 više u Istri, nego Talijana, Me- govornici su mu ljudi povladjivali i

je vidjeti da im govornik od duše u dušu govori. Na to je g. načelnik iz Tinjana u kratkom govoru stavio puki pred očij, kako treba da se mi živimo borimo protiv naših neprijatelja u Tinjanu da im se bilo, boriti 20 godina, dok su oni pobjedili. Sada poslo je obična u naših rukah, sve je krenulo na bolje. Tamo imaju škole, puteve, posujilnicu i druge stvari i njega je puk pažljivo slušao.

Napokon je govorio živo i vatreno prvi tinjanski savjetnik, naš dični kmet Ivetič. Liepo je bilo slušati kako jedan kmet u benevrekama nam daje lijepe opomene i nauke, i u pravom licu je prikazao naše protivnike. Svi su ga na petošću slusali, jer se je prvi put u našem selu čulo tako pametno kmeta govoriti. Barem ne mogu sada Kasteljci reći, da ih popovi i drugi varaaju, jer su čuli riječi, iz ustiju kmeta, od čovjeka koji mora kopati zemlju kako i mi. Svakako je taj govor učinio, na nas velik utisak. Jerbo je bilo da idemo na blagoslov, moralo se je sastanak zaključiti. Svakako se nadamo, da će ovaj sastanak za naše mjesto uraditi dobrih plodom. Vredno je spomena još i to, kad je na odlasku kmet Ivetič sakupljenomu puku doviknuo, da je dobro i liepo vikati: živio, ali da treba i kod izbora pokazati da smo živi. Reči lozi rodi, rodi, rodi, ako ju ne okopaš ne će ti roditi. I pravo ima. Kao kandidat za 5. kuriju bio je jednoglasno izabran g. dr. M. Laginja.

U izvanjskih sekcijah fabinske občine mjesa poznati bogataš talijanski Lazzarini Josip, koji se dap iz objesti među socijaliste. Prošle sabote bijahu u njegovoj palači dva sastanka socijalista talijanskih, a u nedjelju socijalista slavenskih, na kojemu da je govorio i socijalistički kandidat za V. kuriju Kristan. U istinu bili bismo rado slušali Kristana bučiti protiv bogataših i krvo pijam radnika i seljaka u sjajnoj palači bogataša Lazzarina. To je morao biti zaista riedak uzitak za socijalistu Kristana. Talijanski listovi se vesele tomu djelovanju nazovi socijaliste i bogataša Lazzarina u njegovu drugu Kristana, jer je to voda na njihov mlina, i jer se Kristan neusudjuje među talijanske građane i radnike u gradu Labinu. On pomaže lahinskim bogatašem protiv siromašnim hrvatskim seljakom — pak još tvrdi, da je on za siromaka — protiv bogatašem!

U povjesti političke borbe u Istri bili će zlatnimi slovi ubilježen sastanak, što su naši izbornici imali prošle nedjelju na Labinštini, i to pred kućom posjednika Lazzarina u občini Veli župe Sv. Martin. Naroda je došlo iz cele Labinštine neki baš od najodludjenijih krajeva. Računa se, da je bilo do 1000 glava. Kmeta: Pogovor je otvorio pažinski načelnik dr. Šime Kurečić protumačiv u kratko kolike se stranke bore i što hoće. koja pak kada su izbori, koje su sekcije i kako treba raditi. Za njim je govorio, pet česi minuta socialist Piro iz Puže, ali je morao prestat, jer je vidio i čuo, da žaludu govori. Za njim je stao govoriti kandidat dr. Laginja i točku po točku pobio sve prigovore, koje talijanska i socijalistička stranka prigovaraju našoj. Počki svakomu razumljivo tumačio je najteže pitanje o dravi i upravi i narod je njegove odgovore na sva pitanja, što jih je imelao, socijalistički govoja barun Lazzarini, silno odobravao. Ispjeh nauka danih na rodu na toh sastanku takav je, da se nam damo, te ce obe sekcije koje su socialist drzali za stalne svoje, izabrati ogromnom većinom fiducijaru naše stranke.

O tom sastanku i koječem, što je s njim vezano, baviti ćemo se još ako Bog da zdravlje. Za sada kličemo: slavo slavni Tebi bistri marljiv i za svojju narodnost tako izazvati puće od ravnice, Labinštine.

Dopis o njem došao nam je prekasno, pak će biti objavljen u budućem broju.

Izbori u ovoj občini biti će:
Dne 26. novembra za sekciju Topolovca i Gradine isti dan najprvo za petu, pak za četvrtu kuriju.

Dne 27. novembra isto tako za sekciju Zdenj.

Dne 28. i 29. novembra za sekciju Oprtalj i to samo za petu kuriju a dne 30. za četvrtu kuriju.

Pogovor na Brgradu. Za nedjelju dne 11. l. m. j. bio je prijavljen javni sastanak na otvorenom na Brgradu, u Kastavskoj občini. Sastanak je prijavio veleučeni g. dr. Konrad Janežič, koj je imao zajedno sa zast. gosp. Vjekoslavom Spitičićem i drugim doći na Brgrad. Ljudi, ogromna većina njih radovali su se tomu. Uz kišu koja je ljevala ko iz kaba, nebi jaše moguće ni pomišljati na sastanak na otvorenom. Ali nebi jaše ni moguće na Brgrad se odputiti. Zastupnik Spitičić sa veleč. g. župnikom Rojmandom Jelušičem došao je na Brgrad u četvrtak dne 13. t. m. j. i posjetiv veleč. gospodina kapelana Kazimira Mandića želio je, da se, bar s nekjimi ljudmi, pogovori. Sabralo se jih je blizu trideset u kući župana g. Antuna Africa. Tu je gosp. Spitičić progovorio sabranim o predstojećih izborih, prikazav njim kako protivnici hrvatskoga i slovenskoga naroda u Istri idu za tim, da taj narod zatru, da ga skuće pod talijanski jarom; kako od njeko doha ti protivnici po svojih plaćenih nastoje zavesti i puk kastavske občine, čisto hrvatski i uvijek slozan, dok nisu došli među njega plaćeni talijanski muškase; te kako valja da se od njih branimo i obranimo. Svi prisutni su odobravali njegove riječi i zalili što nebi jaše javnoga sastanka, i što ga za sad nemože biti. Na Brgradu su ljudi bistri. Ima jih par koji su imali nekjih sveza sa Krstičem, al se i oni boje to javno reći. Brgradu nemože jače uvriediti nego kad bi mu rekao da je Krstičevac. Znadu što je Krstič i kakav je. Znadu da je on u službi protivnika občine i hrvatskoga naroda u Istri. Znadu da je prouzrokovao smutnju, da je navaljivao na svećenike. Znadu da govori o prodaji pod Hrvatsku samo za to, da prekrije sramotnu prodaju Talijanu. Reći mu da ti neredi. Talijani Istre su već dosta jasno pokazali za čim idu, najmo za Italijom; a koj je njim u službi, taj radi hoćeš nečeš za njegove svrhe, za Italiju. Naš narod u Istri bori se i za svoga cesara i kralja. Za to će se boriti ko do sada, ako ne i jače. Brgrujci, protiv plaćenomu talijanskomu agitatoru Krstiču, i svim njegovim javnim i tajnim prirepticani. Oni će kao do sada slozno sa ostalim čestitim obćinari Kastavskimi.

Iz Poljana. — občina Veprinac. Sa više strana naše tužne Istre dolaze vesti o pripravah za buduće izbore. Svakim danom nastaje i kod nas na Veprinštini sve to živahnija agitacija i sjedne i sdruge strane. Narod počeo uvidjati i razpoznati što je dobro — i što je zlo; vidi on već gdje je vjera i nevjera. Uvidjaju već mnogi, kako su bili kod zadnjih izbora zavedeni. Držali za stalno, da glasuju za muža, koji će braniti naša prava, ali kad tamu, pomogah izabirati čovjeka, koji ne poznaje ni li, našeg jezika, kamo li naših težnja i potreba. Izabrali najljueč narodnog neprijatelja! Prevarena narod, pripravan je većinom, da popravi svoju pogriješku kod budućih izbora.

Ali eto opet nesreće. Pokazao se na Veprinštini čovjek, koji nastoji opet muhi predobiti naše ljude. To vam je — dobro poznati po cijeloj našoj Istri — odpadnik Krstič. Taj je izišao iz zatvora dne 3. okt. a već u četvrtak je sastanak u Ičić — al Boschetto. Uz njega bio naravski i Stoglav, isti onaj odvijet neprijatelj našega naroda i jezika, a on sam nije bolji od oca. Okolo 10 ura prije pođne rečenog dana vidjeli smo po neklih kućah obletati doktora (avokata) d'elle cause persé. Kunpanj onoga bradatoga Lovranca, s kojim je raznasao po ostarjiah i po privatnik kućah matju Stogu. Razglasiv nekoliko njim, da dođu na sastanak u Ičić. Sakupila se nekolikoina na tom sastanku u nadi, da će se lakno muke najesti i napojiti. Zalimo da su se među njima nalazile i osobe, koje mnogo do sebe drže.

Upoznali smo bar tako i njih. Na prvom mjestu bio je šior Anžulo, nekad Slovinac, a sada "puro s sangue". Bio je i principal Mate, koji se uvijek hvali s mižari, koji su mu i u kućah i na šparkasi; on, koj je zapovjedao svoj brod od puniti do pante; on koji se držao prijateljem svojeg duhovnog pastira itd. itd. — Sada vas poznamo principale! Poći na takav sastanak, gdje se muke jede i tije — je li to liepo? Bili su među njima i drugi prazna zeludca, koji su ipak spoznali, da stranka, za koju radi Krstič — ima nekakav interes; kad sve plaća dr. Stoglav misleći, da će kod prilike bit već sve povraceno. Među njima bio i Mate Colina, koji se zaklinjao, da bi volio da mu sve propadne, nego da pristane uz Krstića i uz njegovu ekipu. Mate, Mate — kajat ćete se još možda prije neg izbor dovrše. Da bi mi htjeli sve reći, što si proti Krstičevim prijateljem izrekao i kako si se zavjeravao, da ćeš ostati pravi domoljub, zasramio biš se sve do tustog svog nosa. Koga su isle one rieči kad si govorio: Ba čičeva raca — v r a z j a r a c a? Znamo i to, da ima zasluga kod toga vjerna tvoja drugarica šiora Karla. Kako su morali u srcu goditi Krstič i Stoglav, kad su vidjeli u svojoj sredini prekršćenog Matinu!

Naravski da nije falio tu ni sudac Šoše, ni jana sudac „Korpo de bio“, koji je zapoviedao brod trideset godina in fra Bakar i Beneci . . . dapače među njima je bio i c. kr. činovnik gospodin Benedetto, nekad vatrean Hrvat, a sada vam zapleše makar samo na jednu nogu, kako mu zapoviedi njegova signora Ana. Nadalje zauzimao je častno mjesto za stolom i profesor Zdrkolja, a i Tonič, koji bi imao za sve što posjeduje — zahvaliti svomu prekorbarbi — kanoniku Petriču — a sad je najljueč protivnik svećenstvu. A tko je bio još među ovimi senatori obćinskimi? Bili su najzadnji ljudi u cijeloj Veprinštini.

Da ne preterjavam, budi u dokaz to, da su na povratku budili naše najpoštenije Poljanca kao n pr. Antona Jeletića, vele vrednog našeg starinu Anta Marelju i pom. kapetana Andriju Peršica, kome su oni divljii, mačjeg i vinskog duha napunjeni ludjaci razbili vrata i zid njegovom selu. Dragi Poljancci! Ruku na srce, te mi po duši odgovorite: Jesu li pametni oni ljudi, koji su išli slušati čovjeka, kojega svi poznamo što je i tko je, te kojemu među pravim ljudima mjesta nena i nesmije da bude.

Jeli liepo i pošteno poći se napajati judine krvi, koju plaća dr. Stoglav, jer rekbi da je ovaj sada ovamo došao za kasira Krstičeva. Držimo se mi naše stare vjere, naše poštene siromaštine, i vedra čela smećimo glavu onoj zmiji, koja nas hoće da vara, nuđed nam da zagrizemo u opasnu, otrovnu jabuku.

U nedjelju bio je sastanak također u Poljanah sa dobrim uspiehom. Više u budućem broju.

Sastanci političkoga društva „Edinost“. U nedjelju dne 13. t. m. j. obdržavalo je političko društvo dva izborna sastanka, i to u Bazovici i u Lošnjem, tršćanska okolica. Zastupnik Kompare urekao je također sastanak izbornika u selu Božici — ob-

čina Milje, jer ga prošle nedjelje nebi jaše moguće obdržavati radi nepovoljna vremena.

Iz občine Motovun javljaju nam, da je tamo razdijeljena občina u sliedeće odsjeko ili sekcije:

V. kurija tri sekcije:
1. Berkač, Sovišćine i Zamesk 3 fiducijara.
2. Karojba, Kaldir, Novaki, Rakotole i Montrilj 5 fiducijara.
3. Motovun 3 fiducijara.
IV. kurija — dvije sekcije:
1. Berkač, Sovišćine i Zamesk 3 fiducijara.
2. Karojba, Kaldir, Novaki, Rakotole i Montrilj 6 fiducijara.

U občini Buje izabrano bijaše 9 talijanskih fiducijara za V. kuriju, a u Tribanuu za Triban, Karšete i Krasicu 3 fiducijara za IV. kuriju.

U političkom kotaru koparskom započeti će izbori fiducijara dne 21. t. m. j. i to u Piranu — te će se birati u tom kotaru sve do 7. decembra.

Za grad Kopar birati će se u V. kuriji (16 fiducijara) dne 26. t. m. j. U Lazaretu birati će za istu kuriju (5 fiducijara) utokom 27. t. m. j. i to u kući bastinika Carali kod sv. Mihovila.

Za IV. kuriju (izvanjska občina) Lazaret birati će 6 fiducijara u istom mjestu u sriedu dne 28. t. m. j.

Izbori fiducijara u podgradskoj občini biti će za V. kuriju: Dne 26. novembra u Hrušici od 9. jutro do 2 popodne.

Isti dan i uru u Vel. Munah. Dne 28. novembra u Podgradu od 9 jutro do 2 popodne.

Dne 30. novembra u Pregarjah od 9 jutro do 2 popodne.

Za kmetске občine pako biti će izbor u Podgradu dne 1. decembra od 9 jutro do 1 pop.

Obćina Pomjan imade samo jednu izbornu sekciju koli za V. toli za IV. kuriju, nipošto dvije, kako bijaše pogriješno javljeno.

Obćina Piran imade tri izborne sekcije i to: 1. Piran sa okolicom: 2. Kaštel (Castelvenere) sa Savudrijom (Salvatore) i 3. Novavas, Sv. Petar i Padena.

Sekcija Piran birati će za V. kuriju u sriedu 21. novembra 20 fiducijara. Sekcija Kaštel u četvrtak dne 22. t. m. j. 3 fiducijara.

Sekcija Novavas u petak dne 23. t. m. j. 2 fiducijara.

Dne 16. t. m. j. bijaše u Piranu izborna skupština, na kojoj se je po talijanskom običaju grdilo slavenske agitatore, koji kvare piranskoj gospodi računcu u dvih izvanjskih sekcijah.

Tršćanski „Zidovčić“ od dne 17. t. m. j. piše, da je Talijanom osigurana (naturalmente assicurat) pobjeda u svih trih sekcijah piranske občine, a mi kažemo samo: v e d e r e m o!

Izborne sekcije u Losinjstom kotaru. Članak o tom u poslednjem broju našeg lista popunjujemo ovako:

K sekciji Orlec na Cresu, osinu Lubenica, pripada još Podol gornji i Bartulici. K sekciji Valun spada osim Valuna još Pernata, Zbičina, i Podol dolnji. K sekciji Novabaška spada također Bastanska-Draga.

Ovaj mjesec biraju: Sekcija Dobrinj dne 27. od 9 do 3 pet fiducijara za petu kuriju, a dne 28. od 9 do 12 pet fiducijara za četvrtu kuriju.

Sekcija Sušak (Sušsig) dne 26., od 9 do 2 pop. tri fiducijara za petu kuriju; a isti dan od 3—4 pop. tri fiducijara za četvrtu kuriju.

Sekcija Unije dne 22. od 10-12 jednog fiduciara za petu kuriju, a isti dan od 2-3 pop. dva fiduciara za četvrtu kuriju.

Sekcija Čunski, danas dne 20. pred podne jednog fiduciara za petu, a jednog po podne za četvrtu kuriju.

Sekcija Stivan (na Cresu) dne 28. od 2½ do 4½ po podne tri fiduciara pete kurije, a isti dan od 5-6 po podne tri fiduciara četvrtice kurije.

Sekcija Valun (na Cresu) dne 26. od 2½ do 3½ po podne jednog fiduciara pete, u isti dan od 3½ do 4 pop. jednoga četvrtice kurije.

Sekcija Maloselo (Lošinj mali) bira dne 29. od 8 jutro do 8 večer deset fiduciara pete kurije.

Sekcija Orlec (na Cresu) bira dne 30., od 2-3 po podne jednog fiduciara pete kurije, a isti dan od 3½-4 pop. jednoga od četvrtice kurije.

Sekcija Polje (od obćine Dobrinja) izabira dne 30. od 9 do 1 pop. dva fiduciara pete kurije, a isti dan od 2-4 pop. dva fiduciara četvrtice kurije.

Druge sekcije u sudbenom kotaru Lošinja, Cresa i Krka biraju tekar decembra mjeseca, pa ćemo javiti kasnije dane i broj fiduciara.

Prve hrvatske pobjede:

Pišu nam iz Velogsela. Premda se je za taj izbor već kasno doznalo — 3 ili 4 dana prije — nije se dakle mogla započeti bog zna kakva agitacija, ipak je Veli Lošinj gotovo jednodušno pokazao, da osjeća hrvatski. Jer premda naši protivnici tobožnji Talijani razpolazu sa boljim materijalnim sredstvima, bolje se situirani nego mi, imaju školu u rukah, ipak je bez gotovo ikakve agitacije izabrano naših pet fiduciara sa ogromnom većinom glasova, dočim se je protivna stranka smirno blamirala, dobivši jedva 5 ili 6 glasova.

Naši su izabrani ovi: Ivan Retečić, Josip Antoničić, Ivan Budinić, Ante Letić i Ante Baričević.

Veloselem svaka čast: pokazali su da se uza sve naprezaje i prevare protivnika nisu otudjili majci svojoj Hrvatskoj — dokazali su, da bi se s njima mnogo moglo učiniti, kad bi imali neodvisnog vođu. Nadamo se, da se neće niti Mali Lošinj ovaj put kod izbora osramotiti, nego će i Malosela, kao i njihova braća iz Velogsela pokazati jasno, kojim duhom dišu.

U Zminju je jučer dne 19. t. mj. jednoglasno izabrano 9 naših fiduciara za V. kuriju i to: Pravedoslav Filipčić, župnik, Franjo Pučić, načelnik, Matej Paše Peteh - Kovarić, Josip Pataj Badnjevar, Bartul Jurić, Augustin Crnja, Sime Gaštin, Antun Tomišić pok. Jakova i Miho Miličić Paladnjak.

Pobjeda u Tinjanu. Jučer su 312 glasova izabrano jednoglasno 7 naših fiduciara. Živili svestitni biraci!

Razne viesti.

† Zinka Gram, kćerka poznatoga uruša i rodoljuba, izpostila je svoju blagu dušu u nedjelju dne 18. o. mj. u Ljubljani.

Pokojnica bila e. kr. pošt. odpremnica, te je u tom svojstvu uzivala ovdje i u Kranjskoj najljepši glas.

Ona je uz sudjelovanje gospodina Schrey-a e. kr. poštara u Jesenicama ure-

dila bolesničku blagajnu, za e. kr. poštara i odpremnike, a bivši ravnatelj pošle i brzojavca g. Pokorny izrazio se o njoj, da je izvrsna sila i veoma čedna ponašanja. Za ipak uz svu tu čednost i sve njezinu znanje ona je ovdje u Pulj čekala skoro dvie godine, da će ju (uz preporuku gosp. Franka namjestiti na ovdasnoj pošti — sve uzalud ona je imala veliki grieh — bila je iskrena i vatrena Slovenka — a s takvim griehom ljudi nisu, po volji nekome u Pulj. Neka mu Bog prosti! Plemenitoj duši neka bude svevišnji milostiv a pokojnici vječni pokoj!

Imenovanja i premješćenja. Mjernik kod gradjevnog odsjeka e. kr. namjestništva u Trstu g. Natale Tomasi imenovan bijaše nadmjernikom kod državnih gradnja u Tiroli i Voralbergu. — Nadmjernika g. Rikarda Peterbunger-a imenovao je e. kr. namjestnik u Trstu komisarom za pokuse sa kotlovi u političkih kotarih: Pazin, Poreč, Pula, Volosko i Lošinj. Ured njegov nalazi se u Trstu, ulica Miramar br. 3.

Odlikovanje. Vojno ministarstvo poslalo je veleč. g. Antonu Jakliču e. i. kr. vojničkom kuratu I. razreda u vojničkoj bolnici u Trstu, pohvalni dekret za njegovo osamogodišnje marljivo djelovanje na e. i. kr. pješačkoj kadetskoj školi u Trstu. Čestitamo srdačno velevrednom svećeniku i rodoljubu!

„Pravu Našu Slogu“ plaćaju, kako se vidi iz članka „Delja Krstić“, kapi talijanski u Istri, kao i njezina urednika Kralića. Ovaj ju daje raziljati po 10, 20 komada na razne prodance, ili takove za koje misli da su prodanci. Rnzašije jili i na talijanske obćinske načelnike, kako n. pr. u Poreč i Vrsar. Ovi jih onda po silni narivavaju našim ljudem. Po Porečšini niti njoj toliko nedaju časti naši ljudi da bi ju čitali, ili bar za papar porahljivali, nego ju sažigaju ili trgaju i pod noge bacaju. Pritajeni prodanci pak druguda se nećufaju širili je, nego ju skrivno čitaju. Tako se događa sa listom što ga izdaje plaćeni talijanski agitator Krstić.

Krstić i drugovi skrivaju plaćenu izdaju. U Istru, u Kastavku obćinu, prikazao se je Krstić kao veliki Hrvat, kao mučenik hrvatsva, protjeran iz Rieke. Nije se znalo, da je bio protjeran iz Rieke, za to što je pogibeljan javnomu poredku, i što je bio već onda kažnjen dvaput radi uvriede postenja. Kao veliki Hrvat, pristao stranke prava, bio je na novo god. 1896. počeo izdavati list „Prava Naša Sloga“. Listu prestalo je ulja, i bio je ugasnuo. Prikázno se je po drugi put mjeseca novembra, u drugom rubu, kao Istran, i kao Slavén, i kao protivnik svega što je hrvatsko. Mnogi nisu znali odkud taj njegov preokret. Uvidjavni su bili stalni, da je plaćen od talijanske vladajuće klike u Istri. Za četiri mjeseca prije izbora za carevinsko vieće, što su se obavili marča 1897., bio si je izpetljao plaću u Poreču od Kampitela, Amoroza i Kleve, i od gospode u Pulj. Pisao je da brani starinu, i „domaćinu“, a ono nije radio nego uz plaću za talijansku kliku. Mnogi nisu vjerovali do kraja, da će on i njegovi pristase biti kadci izvesti izdaju nad svojim narodom, da će se postupiti glasovati za ljutoga Talijana, koji neće da priznaje pravica Hrvatoin i Slovenceu u Istri, koji hoće da su svi Istrani Talijani. Na dan izbora zastupnika V. kurije svi su se uvjerali o tom. Oni izbornici ili fiduciari, koji su bili izabrani pod njegovom zastavom, glasovali su za zagriženoga Talijana dra. Bartoli. Tik prije

izbora bili su u pisarni e. kr. notara Puvica zajedno sa Kralićem, gdje su njim dali potrebito, da onako glasuju kako su glasovali. Do onda, ponavljamo, skrivao je Krstić za koga će njegovi pristase glasovati. Upravo onako kako je onda skrivao plaćenu izdaju, tako ju skriva i sada.

U svojem listu „Prava Naša Sloga“, koga je opet sada pred izbori počeo izdavati, oglasio je kandidata dra. Rizzi protiv dra. Laginji za zapadne kolare u četvrti kuriji; al mrarmorkome štiti o kandidatu pete kurije i o kandidatu četvrtice kurije u iztočnih kotarih Istre. Kad bi već sada rekao da radi za kandidate talijanskoga političkoga društva, za zagrižene Talijane, koji nit govore hrvatski neznadu, onda se bihi, da bi njegovi pristase u Kastavšćini, na Veprinášćini, u Lovransćini, u Mosćenšćini, progladali, pak da nebi htjeli glasovati po Krstićevoj volji, za one muže koji će glasovati za talijanske kandidate.

On skriva izdaju narodne stvari.

To je pokazao i nedjelju dne 11. t. mj. u Tumpičih kod Veprinac. Pripeljao se je tamo sa načelnikom Veprinacšćim Stiglitchem, sa Slocarićem i njegovom polovicom, i još s par njih. U dolinnoj krmi sabralo se je desetak ljudi. Krstić je govorio proti Spiniću i Laginji, proti Laginji i Spiniću, proti Spiniću, Laginji i Mandiću, onako kako to piše u svojem listišćini. Našli su se njeki u krmi, koji su ga pitali, nek reče, za koga hoće on da ljudi glasuju, kad neće da glasuju za dra. Laginju u petoj kuriji i za prof. Spinića u četvrti kuriji. Al Krstić nit mukat na to. Šutio je kao kamen. Nemože on još sada reći, da za Talijane radi. Skriva svoj plaćeni rad, svoju plaćenu izdaju naroda.

Proistava u sokolskoj dvorani. Poznatiji pogadjač i čitaoc misli, g. Odrap Cumberland dati će sutra jedinu u predstavi u sokolskoj dvorani. Ulaznica je K 2, a za članove Sokola i Čitaonice K 1. — Djaci i vojnici izpod stražimestra plaćaju 90 hel.

Talijansko narodno sredstvo za agenciju — jest kod nas u prvom redu laž i kleveta. Tim specijalno talijanskim sredstvom služi se i nekakav talijanski zakulni listić, što izlazi u Rovinju i za koj doznasmo po drugih listovih, koji tvrde bezobrazno, da je g. dr. Dinko Trinajstić, zastupnik i odvjetnik u Pazinu napisao poznati utok na e. kr. namjestništvo u Trstu, u poslu izbornih listina obćine Poreč bez znanja i privole čestitog našeg Pastoračića, što da je ovaj našeg kr. poglavarstvu u Poreču na zapisnik izjavio. Smradnju laž i crnju klevetu može još samo poručku „haha“ izmisliti.

Parobrod „Zvir“. Zast. Ugarsko-Hrvatskog parobrodarskog društva za slobođnu plovidbu na Rieci, brodovlastnik i kapetan g. Marijašević, primio je prošlog petka u Sunderlandu od brodograditelja Priestmana novi parobrod „Zvir“ za rećeno društvo. Taj parobrod nositi će 5700 bačava.

Isto društvo narućilo je kod istog brodograditelja četvrti veliki parobrod od 6400 bačava.

Evropski divljaci u Kini. U više brojeva predočili smo našim čitateljem sve one grozote, što ih počinise Kinezi na svojih pokrštenih suženjacih u obće, a napose na kršćanih tudjincih. Te grozote izazvale su u prosvjetljenom svijetu obćenu ogorćenost, radi koje su velike države poslale svoje vojske u Kinu, da uzpostave mir i red i da kažne strogo sve one, koji su tamo palili, robili i krali kršćane. Krivec

imala je dakle stiguli zaslužena pedepsa, ali ta pedepsa nije se smjela prvnuti u djelo divljacku, u djelo krvoločno, u djelo, pred kojim se svako plemenito srce od boli i straha slinuti mora. A baš takva djela počinjavu u Kini upravo oni, koji su došli tamo, da uzpostave mir i red i da šire prosvjetu među poludivlje narode. Pa evo kako se tamo širi prosvjeta: Njemačke novine objelodanjaju pisma dvojju vojnika, što su ih pisali svojim kućam iz Kine. Prvi list je datiran iz Pekinga 26. augusta o. g. Glasi ovako: „Danas nani je iznemada razbijen objed. Uhvatili smo 76 Kineza, te ih svezali skupa za njihove perćine i uzeli u svoju sredinu. Tako svezani morali su s nama. Tad su ih počeli tući neki surovi vojnici, tako, da im je iz cieloga tiela potekla krv. To je bilo strašno. Ja sam upravo strazio zarobljenike, ali nisam sudjelovao u toj surovosti, jer ne bih mogao za nju odgovarati. Poslije jela svi su uhvaćeni osuđeni na smrt strijeljanjem. Za izvršenje osude sam i ja određen. Kad su vođeni na stratište, utekla su dvojica od njih. Osam mladjah-nih Kineza ostavljeno je na životu, a ostalih 68 ustrijeljeno je. Postavili smo se morali u razmaku od 12 do 15 koraca pred svakog Kineza po četiri momka. Na zapovjed, da se puca, nastalo je cvilenje i prošnja za smilovanje. Kad su puške pukle, čulo se samo uzdisanje, jer je svaki Kinezi bio prostrijelen sa četiri zrna. Kinezi su popadali na leđa u grobove, koje su si sami već prije toga bili izkopali. Tako je svršilo ili 68 Kineza. Ta nedjelja — 26. augusta 1900 u Pekingu — oštat će mi nezaboravna...“

Drugo pismo pisao je jedan vojak svojoj majci izpred Pekinga olovkom 1. septembra o. g., a glasi: „Kako se ovdje postupa za vrijeme rata, nemoguće mi je opisati, draga majko, jer se ubija i kolje uprav biesno, jer da Kinezi stoje izvan međunarodnog prava. S toga i nema nikakvih zarobljenika. Sve se strijelja ili pače kolje, da se pristade naboji. U nedjelju po podne morali smo probosti bodori 74 zarobljenika, koji su postrijeljali naše predstraže. Kad se za to doznalo, poslan je za njimi cio bataljun, kojemu su pala u ruke živa, spomenuta, 74 Kineza. To je bilo okrutno i ne može se opisati, kako je zbilja bilo. Svršit ću u nadi, da tako dugo ne će potrajati, jer drukcije neću više na koncu znati ili bolje zaboravit ću, da sam kada bio čovjek.“

Posjed

u Lobariki, odaljen 7 km. od grada Pule, lezeći uz cestu, sa stojećim iz kuće i gospodarskih zgrada, livada, oranica, šuma, vinograda, obširuću 70 jutara zemlje prve vrsti

prodaje se sveukupno ili na delove.

Pobliže obaviesti daje uprava našeg lista.

<p>LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA U LJUBLJANI Špitalska ulica br. 2.</p>	<p>Kupnja i prodaja svih vrsti renta, državnih papira, založnih pisama, srećaka, novaca, valuta, i t. d. uz najkulantnije uvjete.</p>	<p>Posude na vrednostne papire uz nizke kamate. Osajeguranje proti gubitku na kurzu. Promesse za sve vucitbe.</p>	<p>Primanje novčanih uložaka na uložne kajitice na likvidi račun, i na girokonto sa 4%, kamatima od dana uložka do dana digauća. Eskomptira mjenice najkulantnije. Burovne naručbe.</p>
---	--	---	---